

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 795/2016-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. novembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom [REDACTED], [REDACTED], vedené pod sp. zn. Rvp 16441/2015, sp. zn. Rvp 16963/2015 a sp. zn. Rvp 16965/2015 vo veci namietaného porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uzneseniami Okresnej prokuratúry Ružomberok č. k. 1 Pn 158/15/5508-10 z 21. júla 2015, č. k. Pn 219/15/5508-4 z 21. júla 2015 a č. k. 1 Pn 220/15/5508-5 z 20. júla 2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti [REDACTED] vedené pod sp. zn. Rvp 16441/2015, sp. zn. Rvp 16963/2015 a sp. zn. Rvp 16965/2015 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 795/2016.

2. Sťažnosti [REDACTED] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. decembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresnej prokuratúry Ružomberok (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pn 158/15/5508-10 z 21. júla 2015.

Ďalšie dve sťažnosti sťažovateľa, ktorými namieta porušenie rovnakého základného práva uzneseniami okresnej prokuratúry č. k. Pn 219/15/5508-4 z 21. júla 2015 a č. k. 1 Pn 220/15/5508-5 z 20. júla 2015, boli ústavnému súdu doručené 31. decembra 2015.

Napadnutými uzneseniami okresnej prokuratúry boli zamietnuté sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniam Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície Ružomberok sp. zn. ČVS: ORP-180/VYS-RK-2015 z 26. júna 2015 a sp. zn. ČVS: ORP-178/VYS-RK-2015 z 26. júna 2015, ktorými boli odmietnuté trestné oznámenia podané sťažovateľom pre podozrenie z prečinu krivej výpovede a sp. zn. ČVS: ORP-179/VYS-RK-2015 z 26. júna 2015, ktorým bolo odmietnuté trestné oznámenie sťažovateľa pre podozrenie z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa.

Sťažovateľ vo všetkých troch sťažnostiach uvádza skutkové okolnosti, na základe ktorých predmetné odmietnuté trestné oznámenia podával, pričom vyjadruje svoj nesúhlas s posúdením veci zo strany vyšetrovateľa, ako aj zo strany okresnej prokuratúry a odmietnutie jeho trestných oznámení považuje za predčasné.

V petite každej zo sťažností navrhol vysloviť porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutými uzneseniami okresnej prokuratúry. Napadnuté uznesenia navrhuje zrušiť a veci vrátiť okresnej prokuratúre na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V zmysle § 166 ods. 1 CSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa užho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom

súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 166 ods. 1 CSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností uvedených vo výrokovej časti tohto uznesenia, z ktorého je nepochybná právna a skutková súvislosť týchto sťažností, ako aj na totožnosť v osobe sťažovateľa a okresnej prokuratúry, proti ktorej tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutými uzneseniami okresnej prokuratúry

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy uzneseniami okresnej prokuratúry, ktorými boli zamietnuté jeho sťažnosti proti uzneseniam vyšetrovateľa o odmietnutí trestného oznámenia

Vzhľadom na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky. Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci. Ústavný súd poznamenáva, že tieto ustanovenia sa vzťahujú aj na postup a rozhodovanie orgánov prokuratúry v plnom rozsahu, čo konštatoval už aj vo svojej skoršej judikatúre (napr. II. ÚS 144/2011).

Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05,

II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013). Z princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu možno vyvodit' ústavný príkaz pre každú osobu, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, v zmysle ktorého musí rešpektovať postupnosť ústavnej ochrany, a preto pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 128/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred inými orgánmi verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ mal až do 31. decembra 2015 možnosť napadnuté uznesenia okresnej prokuratúry napadnúť podnetom podľa zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov pričom túto možnosť aj využil, ako to nepochybne vyplýva z obsahu jednotlivých sťažností doručených ústavnému súdu a ich príloh. Právomoc krajskej prokuratúry preskúmať v konaní o podnete napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry vylučuje právomoc ústavného súdu, preto bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené v bode 2 výroku tohto uznesenia.

Nad rámec uvedeného ústavný súd považuje za potrebné poukázať aj na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (porov. II. ÚS 42/00, II. ÚS 398/09, III. ÚS 233/2010, IV. ÚS 423/09). Ústavný súd tiež vyslovil, že súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani právo jednotlivca, aby na základe jeho trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám. Takéto základné právo nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku (porov. I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09). Inak povedané, právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je možné vykladať tak, že by garantovalo úspech v konaní či zaručovalo právo na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstávam sťažovateľa. Právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom nemožno považovať

za súčasť základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, preto k porušeniu týchto práv napadnutým uznesením okresnej prokuratúry ani nemohlo dôjsť a sťažnosť by bolo možné odmietnuť aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. novembra 2016